

HISTORIA WYDZIAŁU

Koncepcja utworzenia Wydziału, który kształciłby kadry z zakresu rybactwa i ochrony wód powstała jeszcze w latach 20 ubiegłego wieku. Lansowana wielokrotnie, nie znajdowała uznania ówczesnych władz państwowych i dopiero w 1951 r., m.in. dzięki zabiegom profesora Stanisława Sakowicza, założyciela i zarazem pierwszego Dziekana, powstał Wydział Rybacki. Wówczas „narodziło się dziecko” (jak mawiał profesor Robert Towarnicki – kolejny Dziekan Wydziału), którego tradycje kontynuuje dzisiaj Wydział Ochrony Środowiska i Rybactwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Do najbardziej znanych profesorów Wydziału Rybackiego należy zaliczyć: Stanisława Korwin-Sakowicza - pierwszego dziekana a zarazem dyrektora Instytutu Rybactwa Śródlądowego, Roberta Towarnickiego, Eugeniusza Grabdę, Przemysława Olszewskiego - dziekana Wydziału Rybackiego i twórcę Wydziału Ochrony Wód i Rybactwa Śródlądowego, Władysława Mańkowskiego, Bolesława Dąbrowskiego, Franciszka Pliszkę, Stanisława Bernatowicza, Józefa Mikulskiego, Waleriana Ciągiewiczza, Kazimierza Stegmana, Józefa Popiela, Teofila Dąbrowskiego, Mariana Zięcika i wielu innych. W latach 1966-1968 katedry specjalizujące się w problematyce morskiej przeniesiono do Wyższej Szkoły Rolniczej w Szczecinie, gdzie utworzono Wydział Rybactwa Morskiego i Technologii Żywności. Z pozostałych w Olsztynie czterech katedr: Rybactwa, Limnologii, Ichtologii oraz Ekonomiki Przedsiębiorstw Rybackich, powołano przy Wydziale Zootechnicznym w **1967 roku Oddział Rybactwa Śródlądowego**, którego prodziekanem został prof. Przemysław Olszewski. Z inicjatywy profesora Olszewskiego i kadry naukowej, przy poparciu Ministerstwa Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych, a także Oddziału i przeniesionej z Wydziału Zootechnicznego Katedry Zoologii, z udziałem Ministerstwa Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia **23 czerwca 1970 roku** utworzono **Wydział Ochrony**

Wód i Rybactwa Śródlądowego. Pierwszym dziekanem nowego Wydziału został doc. dr hab. Tadeusz Wojno, później profesor zwyczajny, a także prorektor Uczelni. Następnie funkcje dziekanów pełnili profesorowie: Tadeusz Januskiewicz, Zofia Różańska, Maria Brylińska, Konstanty Losow (dwukrotnie), Andrzej Mamcarz oraz Janusz Guzior.

W latach 1970-1996 struktura organizacyjna Wydziału zmieniła się, dostosowując się do stale modernizowanego programu nauczania i profilu absolwenta. W 1992 roku Senat Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie powołał kierunek Ochrona Środowiska, a Uchwałą z dnia **31 stycznia 1997 r.** zmienił dotychczasową nazwę Wydziału (WOWiRS) na **Wydział Ochrony Środowiska i Rybactwa**, co odpowiada faktycznemu profilowi kształcenia i prowadzonych badań. Dziekani nowego Wydziału to profesorowie: Janusz Guzior, Irena Wojnowska-Baryła (dwukrotnie), Mirosław Krzemieniewski i Krystyna Demska-Zakęś (od 2008 roku).

W roku akademickim 1997/1998 rozpoczęto kształcenie studentów na kierunkach ochrona środowiska oraz rybactwo w trybie zaocznych studiów inżynierskich, a w roku 1999/2000 - uzupełniających studiów magisterskich. Ponadto, Uchwałą Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego (nr 474/99) z 24 czerwca 1999 r. Wydział Ochrony Środowiska i Rybactwa uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie rybactwo, a niespełna 3 miesiące później na Wydziale powołano studia doktoranckie z zakresu nauk rolniczych w dyscyplinie rybactwo. Dalszy rozwój Wydziału wymagał zmian na kierunku Ochrona Środowiska. Powstawanie podobnych kierunków na innych wydziałach i uczelniach wymagało wprowadzenia takich specjalności, które mogłyby być łatwo identyfikowane z Wydziałem Ochrony Środowiska i Rybactwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Senat Uniwersytetu uchwałą z dnia 21 listopada 1999 roku powołał na kierunku Ochrona Środowiska specjalności: Ochrona Zasobów Naturalnych i Inżynieria Ekologiczna. a 6 grudnia 2002 roku - specjalność: Biotechnologia w Ochronie Środowiska. W 2001 roku kierunek Ochrona Środowiska uzyskał Certyfikat Jakości Kształcenia Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej (UKA), a w 2004 roku Państwowej Komisji Akredytacyjnej (PKA). Kierunek Rybactwo uzyskał Certyfikat Jakości Kształcenia UKA w 2003 roku, a w roku 2004 Certyfikat PKA. W 2002 r. Katedra Biotechnologii w Ochronie Środowiska uzyskała status Centrum Doskonałości, a 25 listopada 2002 r. Minister Nauki przyznał Dyplom dla Centrum Doskonałości Sustainable Environmental Management in Inland Catchments (SEMIC) Centre of Excellence.

Sześćdziesiąt lat to niewiele a zarazem bardzo dużo. To w zasadzie historia rozwoju szkolnictwa wyższego w naszym regionie. Sześćdziesiąt lat z biologicznego punktu widzenia to „słuszny” wiek, to niemal całe życie ludzi, którzy tworzyli Wydział i byli z nim związani. Z tym większą satysfakcją przejąłm wiadomości, że na nasze uroczystości jubileuszowe licznie przybędą emerytowani pracownicy Wydziału, w tym Ci, którzy brali udział w jego narodzinach-mówi Dziekan Wydziału dr hab. Krystyna Demska-Zakęś, prof. UWM. Nie zabraknie też szerokiego grona absolwentów. Praktycznie, będą reprezentowane wszystkie roczniki - od pierwszego, który kończył studia w roku 1955 do rocznika 2011. Swoją obecność zapowiedzieli absolwenci nie tylko z Warmii i Mazur, ale także z odległych zakątków Polski, osoby mieszkające obecnie poza granicami naszego kraju, jak również te, dla których Polska i Olsztyn były domem jedynie w czasie studiów. Szczególnie liczna będzie grupa z Węgier. To świadczy o ogromnej więzi z Wydziałem, jedynym i niepowtarzalnym...

Wydział przechodził różne koleje losu; były lata tłuste a chude. Znamienne, że nawet te najtrudniejsze chwile w życiu naszego Wydziału nie tylko udawało się nam przetrwać, ale wychodziłmy z nich jeszcze wzmocnieni, bogatsi o nowe doświadczenia. To niewątpliwa zasługa pracowników, studentów, absolwentów i przyjaciół Wydziału. Jubileusz będzie znakomitą okazją aby im za to podziękować a przy okazji pochwalić się naszymi osiągnięciami. A są one znaczne.

W lutym 2005 roku zakończono budowę i wyposażenie Centrum Biotechnologii Środowiska; uroczyste otwarcie CBS nastąpiło 14 kwietnia 2005 r. W roku akademickim 2005/2006 na Wydziale wprowadzono boloński system kształcenia. W kolejnym roku rozpoczęto prace nad poszerzeniem oferty edukacyjnej. Do funkcjonujących na Wydziale kierunków Rybactwo i Ochrona Środowiska, w roku akademickim 2008/2009 doszły nowe kierunki kształcenia: Inżynieria Środowiska (specjalność: inżynieria komunalna) oraz makrokierunek Akwakultura i Bezpieczeństwo Żywności realizowany wspólnie z Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej UWM w Olsztynie a w porozumieniu z Uniwersytetem Nauk Stosowanych w Offenburgu utworzono studia II stopnia (w języku angielskim) z zakresu inżynierii procesowej i biotechnologii środowiskowej. W 2009 roku Państwowa Komisja Akredytacyjna wydała pozytywną ocenę jakości kształcenia na kierunkach Ochrona Środowiska i Rybactwo. W tym też roku podjęto prace zmierzające do utworzenia studiów magisterskich na kierunku Inżynieria Środowiska oraz studiów licencjackich na kierunku Turystyka i Rekreacja. W roku akademickim 2009/2010 po raz pierwszy przeprowadzono nabór i uruchomiono studia podyplomowe w zakresie „Ichtologia i Akwakultura“, natomiast w roku 2010 została przygotowana oferta studiów podyplomowych: „Monitoring Wód Powierzchniowych według Ramowej Dyrektywy wodnej” oraz „Gospodarowanie na Obszarach Chronionych“.

Wydział uczestniczy w realizacji projektów z programu Rozwój Polski Wschodniej. Pierwszy projekt to rozbudowa, modernizacja i wyposażenie zespołu laboratoriów edukacyjno-badawczych technologii, jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności. W ramach tego projektu w 2009 roku rozpoczęto budowę Centrum Akwakultury i Inżynierii Ekologicznej (planowane otwarcie – wrzesień-październik 2011 r.). Drugi projekt to utworzenie Centrum Nutri-biochemicznego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, którego elementem jest zlokalizowane na naszym Wydziale Laboratorium Oceny Jakości Wód i Zasobów Hydrosfery.

W 60-letniej historii Wydziału studia wyższe ukończyło ponad 5000 absolwentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych ze stopniem magistra inżyniera lub inżyniera. Studia podyplomowe ukończyło około 200 osób.

Na Wydziale stopień doktora uzyskały 232 osoby, a doktora habilitowanego 22 osoby. Wiele pracowników uzyskiwało tytuł naukowy profesora oraz stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego również poza Wydziałem.

KATEDRY

Katedra Biologii i Hodowli Ryb (Department of Fish Biology and Pisciculture)

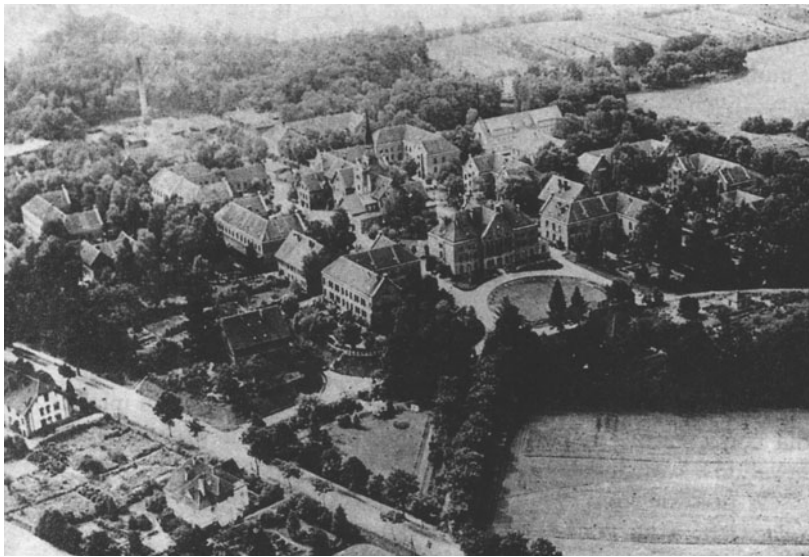
ul. M. Oczapowskiego 5, 10-719 Olsztyn. Tel.: (89) 523-32-90, Fax: (89) 523-32-90; e-mail: kbhr@uwm.edu.pl. Kierownik: dr hab. Małgorzata Woźniak, prof. UWM

Katedra Ichtologii (Department of Ichthyology)

ul. M. Oczapowskiego 5, 10-719 Olsztyn. Tel.: (89) 523-37-54; Fax: (89)523-37-54; e-mail: martaw@uwm.eu.pl. Kierownik: dr hab. Krystyna Demska-Zakęś, prof. UWM

Katedra Inżynierii Ochrony Środowiska (Department of Environment Protection Engineering)

ul. R. Prawocheńskiego 1, 10-720 Olsztyn. Tel.: (89)523-37-68; Fax: (89) 523-47-52; e-mail: krysia@uwm.eu.pl. Kierownik: dr hab. inż. Julita Dunalska, prof. UWM

JUBILEUSZ 60-LECIA WYDZIAŁU

Jubileusz 60 – lecia Wydziału, którego profil kształcenia niezmiennie koncentruje się na obszarach ważnych dla społeczeństwa i gospodarki naszego kraju, wzbudził zainteresowanie wśród władz Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Miasta Olsztyna, Powiatu Olsztyńskiego i Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Doceniając prowadzone przez Wydział działania, od lat przyczyniające się do tego, że nasze miasto postrzegane jest jako kuźnia profesjonalnych kadr z zakresu ochrony i inżynierii środowiska oraz rybactwa dla całej Polski i Europy oraz do rozwoju regionu i utrwalania jego wizerunku jako krajny czystych, sprzyjających aktywnej rekreacji jezior, patronat honorowy nad obchodami Jubileuszu 60 – lecia Wydziału przyjęli:

J.M. Rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
Prof. dr hab. Józef Górniewicz,
Prezydent Miasta Olsztyna Pan Piotr Grzymowicz
Starosta Powiatu Olsztyńskiego Pan Mirosław Pampuch
Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Pan Marian Podziewski

Katedra Mikrobiologii Środowiskowej (Department of Environmental Microbiology)
ul. R. Prawocheńskiego 1, 10-720 Olsztyn. Tel.: (89) 523-45-32; Fax: (89) 523-45-32; e-mail: katmik@uwm.edu.pl. Kierownik: dr hab. Zofia Filipkowska, prof. UWM

Katedra Ekologii Stosowanej (Department of Applied Ecology)
ul. M. Oczapowskiego 5, 10-719 Olsztyn. Tel.: (89)523-35-17, Fax: (89) 523-41-16; e-mail: wesba@uwm.edu.pl. Kierownik: dr hab. Marek Kruk, prof. UWM

Katedra Biotechnologii w Ochronie Środowiska (Department of Environmental Biotechnology)
ul. Słoneczna 45g, 10-709 Olsztyn. Tel.: (89) 523-41-31; Fax: (89) 523-41-31; e-mail: ewat@uwm.edu.pl. Kierownik: prof. dr hab. inż. Irena Wojnowska-Baryła

Katedra Rybactwa Jeziorowego i Rzecznego (Department of Lake and River Fisheries)
ul. M. Oczapowskiego 5, 10-719 Olsztyn. Tel.: (89) 523-39-69; Fax: (89) 523-39-69; e-mail: k.czarniakowska@uwm.edu.pl. Kierownik: prof. dr hab. Dariusz Kucharczyk

NAUKA I BADANIA

Niemal od momentu powstania, na Wydziale realizowane są interdyscyplinarne badania naukowe, które obecnie obejmują pięć głównych obszarów:

• ***ochrona i rekultywacja jezior:*** badania dotyczą określenia mechanizmów eutrofizacji wód powierzchniowych i obejmują kompleksowe metody rekultywacji;

• ***technologie i biotechnologie w ochronie środowiska:*** doskonalone są tu metody oczyszczania ścieków i unieszkodliwiania osadów, w tym metody hybrydowego zastosowania mikrofal albo reakcji Fentona; rozwijane są badania nad produkcją biopolimerów przez mikroorganizmy osadu czynnego, wykorzystania metod inżynierii genetycznej w biotechnologii środowiska i ekotoksykologii oraz efektywnością oczyszczania ścieków w warunkach naturalnych i w reaktorach o wysokiej koncentracji biomasy; ważnym tematem badań są studia nad genotoksycznością mikrozanieczyszczeń;

KIERUNKI KSZTAŁCENIA

Ochrona środowiska

Absolwent tego kierunku posiada wiedzę z zakresu: biologii i ekologii, hydrologii oraz meteorologii i klimatologii i jest przygotowany do rozwiązywania zadań wynikających z zagrożeń środowisku. Zna zasady zrównoważonego rozwoju, techniki i technologie wykorzystywane w ochronie środowiska oraz sposoby ochrony i odnowy zasobów naturalnych. Posiada wiedzę pozwalającą na eksploatację urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody, oczyszczalni ścieków, wodociągów i kanalizacji, zakładów unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz przemysłowych. Umie ocenić wpływ inwestycji na środowisko. Posiada wiedzę z zakresu zarządzania środowiskiem oraz aktów prawnych dotyczących ochrony środowiska

Inżynieria środowiska

Absolwent tego kierunku jest przygotowany do projektowania, wykonawstwa, eksploatacji i oceny działania systemów infrastruktury technicznej z zakresu: zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków; urządzeń do uzdatniania wody, oczyszczania ścieków i unieszkodliwiania osadów ściekowych i odpadów. Posiada wiedzę z zakresu planowania działań zarządzania gospodarką wodną oraz projektowania, wykonawstwa i eksploatacji konstrukcji hydrotechnicznych, hydrolo-

Godz. 13.45 - 16:00 *Spotkanie okolicznościowe połączone z bankietem - przestronne foyer auli im. M. i G. Dietrichów, Centrum Humanistyczne, ul. Kurta Obitza 1, Olsztyn-Kortowo.*

<i>W trakcie</i>
Godz. 15:15-16:00 <i>Zwiedzanie Kortowa</i>
Godz. 16:15-17:00 <i>Msza okolicznościowa w intencji Pracowników i Absolwentów</i>
Godz. 19:00-do rana <i>Bal Absolwentów</i>
Sobota, 10 września
<i>Indywidualne spotkania po latach</i>
Godz. 17:00-2:00 <i>Ognisko z tańcami</i>

• ***akwakultura i rybactwo:*** prowadzone badania związane są z rozrodem i produkcją materiału zarybieniowego różnych gatunków ryb, ekologią organizmów wodnych i ochroną cennych naturalnych populacji ryb i raków;

• ***biotechnologie w ochronie, restauracji i restytucji ryb:*** obejmują badania z zakresu genetyki ryb, ze szczególnym uwzględnieniem inżynierii chromosomowej, długoterminowej przechowywania materiału biologicznego, determinacji i odwracania płci organizmów wodnych oraz fizjologii ich rozrodu; opracowywane są zasady akwakultury zachowawczej;

• ***ekosystemy wodne obszarów chronionych:*** badania dotyczą obiegu pierwiastków w ekosystemach wodnych, zmian w zespołach ichtiofauny na obszarach chronionych i wypracowanie zasad gospodarowania na tych terenach, wraz z restytucją ginących, zagrożonych i rzadkich gatunków organizmów wodnych;

Wszystkie prace naukowe prowadzone są przez zespoły o ustalonej renomie naukowej, a ich treści wpisują się w programy zrównoważonego rozwoju Polski w zakresie odpowiadającym ochronie środowiska przyrodniczego, rozwojowi obszarów wiejskich, wykorzystaniu energii odnawialnej, gospodarki odpadami. Ponadto w 2011 roku pracownicy Jednostek realizowali **2 projekty finansowane** w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu EOG.

System informacji środowiskowo-przestrzennej jako podstawa do zrównoważonego gospodarowania ekosystemem Zalewu Wiślanego (VTSLA)

Ichtologiczna bioróżnorodność jezior - wypracowanie modelu rozwiązywania problemów na przykładzie zasobów naturalnych autochtonicznej siei wodnej w jeziorze Lebsko (siei lebskiej)

każdym etapie produkcji i przetwarzania surowca. Posiada wiedzę dotyczącą prawnych i ekonomicznych aspektów akwakultury i bezpieczeństwa żywności.

Turystyka i rekreacja

Jako pierwsi w Polsce północno-wschodniej w 2011 roku uruchomiliśmy kształcenie na tym kierunku. Absolwent tego kierunku posiada wiedzę ogólną z zakresu nauk przyrodniczych, geograficznych, społecznych i ekonomicznych. Jest przygotowany do podejmowania działalności w zakresie turystyki i rekreacji. Absolwent posiada umiejętność: organizowania pracy oraz podejmowania przedsięwzięć w sferze turystyki i rekreacji; przygotowywania oferty turystycznej i rekreacyjnej dla różnych grup odbiorców; nawiązywania kontaktów i komunikowania się, w co najmniej jednym języku obcym.

Zapraszamy do rekrutacji wrześniowej - są jeszcze wolne miejsca na kierunkach: inżynieria środowiska, ochrona środowiska, rybactwo.

Kontakt:
Dziekanat, ul. Oczapowskiego 5; 10-719 Olsztyn
Tel. 89-523 34 21
www.uwm.edu.pl/wosir

Organizacja Jubileuszu 60-lecia Wydziału Ochrony Środowiska i Rybactwa wiązała się z określonymi nakładami sił i środków, których Wydział nie był w stanie samodzielnie udźwignąć. Władze Wydziału i Organizatorzy Spotkania Absolwentów, pragną wyrazić wdzięczność Instytucjom, Stowarzyszeniom, Firmom oraz Absolwentom, których zaangażowanie pozwoliło na godne uczczenie naszej rocznicy.
Partnerzy Główni Jubileuszu: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Agencja Reklamowa AGRAF Rafał Sadowski, Gospodarstwo Rybackie Gosławice Sp. z o.o. Olsztyński Zakład Komunalny Sp. z o.o., Stowarzyszenie na rzecz rozwoju rybactwa i ochrony środowiska RYB-EKO, Gospodarstwo Rybackie Swaderki Sp.z o.o.

Partnerzy Jubileuszu:Przedsiębiorstwo Wodociągów i Energetyki Ciepłej Sp.z o.o. w Olsztynie, Ilawskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp.z o.o., Aller Aqua Polska Sp.z o.o., Hodowla Ryb Lososiwatych Kusiczki Janusz, Mirosław, Tomasz Sołyśz, Bank Ochrony Środowiska S.A. Oddział Olsztyn, Mazurskie Centrum Kongresowo - Wypoczynkowe „Zamek - Ryn” Sp. z o.o., SDK Sp. z o.o., Gospodarstwo, Rybackie Mielno Sp. z o.o., Gospodarstwo Rybackie Bytów Sp. z o.o., Aquamar Sp. z o.o.Gospodarstwo Rybackie PZW w Suwałkach, Okręg Płocko - Włocławski PZW we Włocławku, Gospodarstwo Rybackie Ilawa Sp. z o.o., Grontmij Polska Sp. z o.o., Donserv, Grupa Aqua, Gospodarstwo Rybackie Giżycko Sp. z o.o., Gospodarstwo Rybackie Śniardwy Sp. z o.o., Gospodarstwo Rybackie Charzykowy Sp. z o.o., Gospodarstwo Rybackie Olsztyn II Sp. z o.o., Browar Kormoran Sp. z o.o. Olsz. Olsztyn, Gospodarstwo Rybackie Wąsosz Elżbieta Fopp, TYMBARK S.A. Oddział Olsztynek, MK-design, Restauracja Przyszań